

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

SANGDSE03T-SANSKRIT (DSE2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

क-विभाग:

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः सरलसुरगिरा समाधेयः । 10×1 = 10
(क) वेदव्याख्यानमार्गे सत्यव्रतसामश्रमिमहोदयस्य अवदानं वर्णयत ।
(ख) ऋषेः अरविन्दस्य वेदव्याख्यानविषये स्वकीयभाषया लिखत ।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां टिप्पणी कार्या – 2×5 = 10
(क) अमरेश्वरठाकुरः
(ख) दुर्गामोहनभट्टाचार्यः
(ग) दुर्गादासलाहिड़ी
(घ) रमेशचन्द्रदत्तः
(ङ) ऐतरेयालोचनम्
(च) हरप्रसादशास्त्री
(छ) यज्ञकथा ।

ख-विभाग:

3. अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः । 10×1 = 10
(क) कालीतत्त्वविनिर्माणे बङ्गीयशक्तिसाधकानां कीदृशी भूमिका आसीत् ?
(ख) गौडीयवैष्णवदर्शनस्य प्रवक्ता क आसीत् ? का नाम मञ्जरीभावसाधना ? विशदीकुरु ।
(ग) स्वामी विवेकानन्दः शक्तिभावनया कीदृशः प्रभावितोऽभवदिति विशदीकुरु ।

4. अधोलिखितेषु यथेच्छं चतुर्णां टिप्पणी विधेया। (यथेच्छं प्रश्नद्वयस्य उत्तरं संस्कृतभाषया 5×4 = 20 देवनागरीलिप्या च देयम्)
- (क) स्वामिविवेकानन्दस्य कर्मयोगः
- (ख) कृष्णानन्दः आगमवागीशः
- (ग) अचिन्त्यभेदाभेदवादः
- (घ) राधातत्त्वम्
- (ङ) शाक्तदर्शनानुसारेण शिवशक्त्योः सम्बन्धः
- (च) कमलाकान्तः

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—X—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

SANGDSE04T-SANSKRIT (DSE2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः – 2×5 = 10
  - (क) संगणकीयभाषाविज्ञाने संस्कृतसंवाचकपद्धतिः (TTS) का ?
  - (ख) पदपरिचायकं (POS tagger) किम् ?
  - (ग) Lexical Resources इत्यस्य कोऽर्थः ?
  - (घ) Natural Language (NL), Artificial Language (AL) – चेत्येतयोः पार्थक्यं लेख्यम्।
  - (ङ) संगणकीयं संस्कृतभाषाविज्ञानमित्यस्य कोऽर्थः ?
  - (च) संगणकीयभाषाविज्ञाने पाणिनीयव्याकरणस्य गुरुत्वं द्वित्रैः वाक्यैः लेख्यम्।
  - (छ) NLP – इत्यस्य सम्पूर्णं नाम विलिख्यार्थो निर्णयः।
2. अधोलिखितेषु द्वयम् आश्रित्य टीका लेख्या – 5×2 = 10
  - (क) पाणिनीयः अक्षरसमाम्नायः (Phonetic Component)
  - (ख) Unicode
  - (ग) Morphemes
  - (घ) संस्कृत-ई-शिक्षणम् (Sanskrit e-learning)

SECTION-B

3. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधेयम् – 10×2 = 20
  - (क) वामनमतानुसारं काव्यप्रयोजनमधिकृत्य कश्चन प्रबन्धो लेख्यः।
  - (ख) कविभेदाः वामनदर्शितदिशा विचार्याः।
  - (ग) वामननये काव्यस्य आत्मा कः ? तद्विषये कश्चन प्रबन्धो लेख्यः।
  - (घ) का वैदर्भीरीतिः ? तद्वैशिष्ट्यं वामनमतानुसारं लेख्यम्।

4. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयम् –

5×2 = 10

(क) काव्यं ग्राह्यमलंकारात् ।

(ख) सौन्दर्यमलंकारः ।

(ग) विशिष्टा पदरचना रीतिः ।

(घ) ओजःकान्तिमती गौडीया ।

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—x—

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Programme 6th Semester Examination, 2021

SANGGEC02T-SANSKRIT (GE2)

CRITICAL SURVEY OF SANSKRIT LITERATURE

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

क-विभागः

1. अधोदत्तेषु प्रश्नेषु यथेच्छमेकः समाधेयः । 10×1 = 10
(क) 'वेद'-शब्दस्य कोऽर्थः ? वेदः कथं त्रयी भवति ? त्रयीविषये संक्षेपेण आलोच्यताम् ।
(ख) वैदिककाले नाय्याः स्थानं कथमासीदिति वर्णयताम् ।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयमेकमाश्रित्य टिप्पणी कार्या । 5×1 = 5
(क) आरण्यकम्, (ख) निरुक्तम्, (ग) गृह्यसूत्रम् ।

ख-विभागः

3. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च-प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः । 2×5 = 10
(क) 'पुराण'-शब्दस्य कोऽर्थः ?
(ख) पुराणलक्षणं किमस्ति ?
(ग) पुराणसाहित्यस्य प्राचीनताविषये किं प्रमाणमस्ति ?
(घ) पुराणेषु सर्ववृहत्पुराणं किमस्ति ?
(ङ) जम्बुद्वीपे कति वर्षाः सन्ति ।
(च) अग्निः कतिविधो भवति ?
(छ) सात्त्विकपुराणानि कानि भवन्ति ?
4. अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयद्वयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टिप्पणी कार्या । 5×2 = 10
(क) मन्वन्तरम्, (ख) अग्निपुराणम्, (ग) विष्णुपुराणम् ।

ग-विभाग:

5. दर्शनशब्दस्य कोऽर्थः ? भारतीयदर्शनस्य साधारणवैशिष्ट्यम् आलोच्यताम् । 10

अथवा

भारतीयदर्शने 'कर्मवाद'-विषयमाश्रित्य वैशद्येन विव्रियताम् । 10

6. अधोदत्तेषु विषयेषु यथेच्छमेकमाश्रित्य टीका लेख्या । 5×1 = 5
(क) आत्मा, (ख) अष्टाङ्गिकमार्गः, (ग) सत्कार्यवादः ।

Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

—x—